

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Ons college maakt zich met uw raad zorgen over de impact van de stijging van de energiekosten en de hoge inflatie op de financiële situatie van bewoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen in onze stad. Wij hebben toegezegd u met regelmaat te informeren over de stand van zaken en de impact van de genomen (Rijks)maatregelen. Deze brief met bijgaande eerste monitor geeft u een laatste stand van zaken.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Coalitieakkoord 2022-2026: Eén stad. In het coalitieakkoord is uitgebreid aandacht voor armoede en gestapelde problematiek bij kwetsbare Rotterdammers. Door middel van het armoedefonds wordt hier de komende jaren 20 miljoen euro extra voor uitgetrokken, specifiek bedoeld om de vicieuze cirkel van kinderarmoede te doorbreken. Dit college wil de menselijke maat centraal stellen en meer maatwerk en perspectief bieden om de bestaanszekerheid van die Rotterdammers te vergroten. Het effect van de energiekosten en inflatie maakt deze opgave dringender. Ook voor de duurzaamheidsopgave en verduurzaming van woningen geldt dat de ambitie die dit college zich heeft gesteld alleen maar urgenter is geworden. Tegelijkertijd is de opgave breder en gaat het ook over thema's als de leefbaarheid in onze stad, dak- en thuisloosheid, eenzaamheid, maatschappelijke opvang, onderwijs, sport en veiligheid. We willen voorkomen dat deze situatie ervoor zorgt dat mensen die al eenzaam of kwetsbaar zijn, uit beeld raken. Ook ondernemers en de culturele sector worden na Corona nu opnieuw geraakt. Daarom richten we ons in de aanpak van de effecten van de energiekosten en inflatie ook op hen.

Eerder hebben wij u geïnformeerd (4 oktober: 22bb6396 en 1 november 22bb7100) over de maatregelen die ons college heeft genomen om de impact op gezinnen, ondernemers en maatschappelijke instellingen op te vangen. Ook bent u geïnformeerd over de maatregelen vanuit het Actieplan Geldzorgen (12 oktober 22bb6604). Zoals in de vorige brief aangekondigd, bent u geïnformeerd over de voorgestelde besteding van de speciale Rijksuitkering om energiearmoede tegen te gaan (15 november: 22bb7684) de regeling energiekosten voor organisaties in de sportsector (29 november: 22bb8030) en de energie-compensatie voor studenten (2 december: 22bb8260). Naast de gemeentelijke maatregelen zien we ook dat er in de stad allerlei initiatieven worden ontplooid, vanuit

individuele Rotterdammers, de horeca, sportverenigingen of wijkraden. Wij juichen dit toe en zullen dit desgevraagd en waar mogelijk ondersteunen.

Toelichting Rijksmaatregelen

In onze eerdere brieven hebben wij u geïnformeerd welke maatregelen het kabinet wil nemen om de meest kwetsbare mensen te beschermen en lagere middeninkomens perspectief te bieden. Deze maatregelen zullen wij niet herhalen, alleen als er nieuwe informatie beschikbaar is, zoals nu over de TEK-regeling en het prijsplafond voor blokverwarming, zullen wij u aanvullend informeren.

Extra middelen indexering energiekosten

Het kabinet heeft bij de publicatie van de najaarsnota bekendgemaakt dat er vanaf komend voorjaar structureel € 400 miljoen extra wordt uitgetrokken voor scholen en door de overheid bekostigde culturele instellingen. Met dit geld kunnen de hogere kosten door inflatie en vooral de stijgende energiekosten worden opgevangen. In het voorjaar van 2023 stelt het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) vast hoe hoog de compensatie is en hoe deze verdeeld wordt. Instellingen krijgen het grootste deel via de zogenoemde jaarlijkse ophoging voor gestegen lonen en prijzen en hoeven hier dus niets voor te doen. Deze compensatie betreft culturele instellingen die onder de landelijke basisinfrastructuur en de Erfgoedwet vallen of via de Rijkscultuurfondsen worden bekostigd. Het ministerie bekijkt nog of instellingen met bovengemiddelde energielasten extra geld kunnen krijgen. Het ministerie wil de instellingen hierover zo snel mogelijk duidelijkheid geven. Vooralsnog is onduidelijk of instellingen die door de gemeente worden gefinancierd ook binnen deze regeling vallen.

Ook is in de najaarsnota aangekondigd dat er een extra indexatie komt voor het Gemeente- en Provinciefonds, waaruit overheden onder meer lokale culturele instellingen en voorzieningen kunnen financieren. Dit gaat om € 300 miljoen in de komende jaren, oplopend tot circa € 400 miljoen in 2026 en 2027.

Daarnaast krijgen zwembaden in totaal € 207 miljoen voor hun energiekosten in 2022 en 2023. Voor amateursportverenigingen die veel energiekosten hebben, wordt een noodfonds opgericht van € 6 miljoen. Voor zorginstellingen die in problemen komen, wordt € 30 miljoen gereserveerd. Ook voor deze gereserveerde middelen is het op dit moment nog onduidelijk hoe deze uitgekeerd worden en hoeveel Rotterdamse instellingen hier een beroep op kunnen doen.

Prijsplafond (blokverwarming)

Zoals bekend, heeft het Rijk een prijsplafond aangekondigd. Tot een verbruik van 1.200 kuub gas en 2.900 KWh stroom, is er een maximumtarief afgesproken van respectievelijk 1,45 euro en 40 eurocent in het jaar 2023. Omdat energiebedrijven het gas voor hogere bedragen moeten inkopen, vergoedt de overheid het verschil met wat consumenten straks maximaal betalen voor de geleverde energie onder het plafond. Voor wat betreft het prijsplafond voor blokverwarming heeft de Belastingdienst aangegeven te werken aan een regeling waarbij mensen via hun woningcorporatie of de vereniging van eigenaren een bedrag teruggestort krijgen wanneer zij gebruik maken van blokverwarming. De daadwerkelijke regeling wordt pas over enkele maanden verwacht, maar waarschijnlijk krijgen alle huishoudens hetzelfde bedrag, ongeacht het daadwerkelijke verbruik.

Tegemoetkoming Energiekosten (TEK)

Door het kabinet is toegezegd dat ondernemers en maatschappelijke instellingen met een hoog energieverbruik tegemoetgekomen worden in de gestegen kosten, de zogenaamde TEK-regeling. Na grote maatschappelijke druk verlaagt het kabinet de drempel om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming in de energiekosten van 12,5 naar 7 procent energiekosten van de omzet. Met deze versoepeling van de voorwaarden komt een veel groter deel van de Rotterdamse ondernemers in aanmerking voor deze regeling. De minister geeft aan dat ter overbrugging van het ingaan van de TEK-regeling in 2023, ondernemers uitstel van belastingen kunnen vragen. Ook zullen financiële dienstverleners soepeler omgaan met aanvragen voor liquiditeit.

Communicatie over maatregelen

In de communicatiestrategie kiezen we voor stadsbrede communicatie én maatwerk. Dagelijks monitoren we signalen en sentimenten uit de stad over de effecten van de stijgende energiekosten en inflatie en passen waar nodig de communicatie aan. Op www.rotterdam.nl/geldzorgen staan alle regelingen, subsidies en voorzieningen van de gemeente Rotterdam (en het Rijk) en partners en tips voor vermindering van uitgaven en besparingen. Specifiek voor ondernemers is er een link naar www.ondernemen010.nl.

Inwoners kunnen ons gemakkelijk benaderen via 14010 (sneltoets in het keuzemenu), vraagwijzers en partners in de wijken. We helpen inwoners bij het aanvragen van de energietoeslag en specifiek in wijken waar de aanvraag door ouderen laag is, zoals in Ommoord, IJsselmonde en Hoogvliet. Ook op aanvraag van partners, zoals de SOR, wordt het promoteam ingezet. Rotterdammers die bij ons bekend zijn via het Jongerenloket, het wijkteam, de KBR, etc. benaderen we 1-op-1 en met extra middelen, zoals met video's, als dat nodig is. We zorgen dat bij ieder contact tussen gemeente en Rotterdammer het onderwerp geldzorgen een bespreekpunt is.

Specifiek in de wijk Bloemhof zijn we gestart met een pilot en gaan we met partners in gesprek over wat er leeft bij de doelgroep en in de wijken over energieregelingen, inflatie en geldzorgen. Wat hebben partners en Rotterdammers nodig, wat kan in de communicatie beter? Zo ontwikkelen we samen een toolkit ter ondersteuning van partners en collega's met klantcontact die Rotterdammers met geldzorgen helpen.

Gemeentelijke inzet en monitoring

Veel van de genomen Rijksmaatregelen hebben per 1 november of 1 januari effect. De landelijke doorrekeningen laten zien dat de maatregelen een direct positief effect hebben op de groep die het kwetsbaarst is. We willen de komende winter zo goed mogelijk monitoren wat de impact is van de genomen (Rijks)maatregelen, voordat we eventuele aanvullende generieke maatregelen nemen. We zullen dit doen door middel van een monitor met een aantal parameters die we op regelmatige basis kunnen volgen. In de bijlage treft u de eerste monitor aan.

De monitor heeft als doel om de ontwikkelingen rondom inflatie en energiekosten en de gevolgen hiervan op de stad te monitoren. Dit doen we door een aantal landelijke en lokale cijfers, die we maandelijks ontvangen te monitoren. Hierbij is wel een aantal kanttekeningen te maken. Allereerst zit er een vertraging in veel cijfers. Niet alleen qua registratie, maar vaak zijn de gevolgen, van bijvoorbeeld het niet kunnen betalen van

rekeningen, pas later zichtbaar. Bijvoorbeeld wanneer mensen zich melden bij de KBR. De cijfers zeggen ook niet alles. Zo zitten er vervuilingen in door meer of minder werkdagen in een betreffende maand, cijfers die niet maandelijks, maar slechts per kwartaal beschikbaar zijn, of landelijke cijfers die we niet op gemeentelijk niveau beschikbaar hebben. Met deze kanttekeningen geeft deze monitor wel een beeld van de situatie in onze stad. Niet per individuele parameter, vanwege de genoemde kanttekeningen, maar als alle parameters een bepaalde kant opgaan, zegt dat iets over de situatie in de stad en kan op basis hiervan het gesprek gevoerd worden over effectiviteit de maatregelen.

De komende maanden zullen we deze monitor doorontwikkelen. We bekijken hierbij ook de keuze voor de parameters en passen deze waar nodig aan als andere parameters meer informatie geven. De monitor is hiermee een dynamisch instrument om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de effecten van de inflatie en energiekosten op Rotterdam.

Energietoeslag

Na afstemming binnen de G4 hebben we besloten om de energietoeslag 2023 voor inwoners tot 120% WSM, ook daadwerkelijk in 2023 uit te keren. Het Rijk liet de mogelijkheid open al dit jaar een deel van deze toeslag uit te keren, maar dit zullen wij niet doen. We verkennen de mogelijkheid om de energietoeslag in termijnen uit te keren, zodat deze zo goed mogelijk ingezet kan worden voor het doel: het verlagen van de maandelijkse kosten voor energie. Hierover zullen we u zo spoedig mogelijk informeren.

Proces met uw raad

Er zijn voortdurend ontwikkelingen op dit dossier. We zijn voornemens om uw raad regelmatig te informeren over de ontwikkelingen, zo lang als het nodig is. Wij staan open voor alle goede suggesties die een bijdrage leveren aan het oplossen van deze problemen en die Rotterdammers, Rotterdamse ondernemers en maatschappelijke instellingen een steuntje in de rug geven. Deze opgave kunnen we alleen samen, als stad, raad en college het hoofd bieden.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

N.v.t.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage:

Monitor effecten energiekosten en inflatie december 2022